

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Actorvm Ecclesiae Mediolanensis, Pars Tertia - In Qva, Liber Memorialis Ad
populum Ciuitatis, & Dioecesis Mediolanensis, A Beato Carolo Borromaeo
Titvli Sanctae Praxedis compositus continetur

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Vt eos qui adirent acceperit, alienaque vitia tolerauit. cap. 21.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10502

colit Ecclesia Dei; cuius vita communibus præceptis contineatur; qui quidem singulari quodam diuini amoris ardore inflammati, ad maiora semper ita rapiebantur; vt in cursu charitatis infinito modum sibi satis definire non possent: ad eamque demum excellentiam peruenirent; quæ ceteris eos mortalibus proposuit; vt per sanctissimo exemplo ante oculos posite; neque illud desperent, quod alij diuina ope sunt assecuti, & quò maiori studio summa sequuntur, eò magis sese remoueant ab infimis. Non id mihi arrogo, vt inter sanctos eiusmodi viros Carolum esse reponendum ego pronuncie. id viderint alij, sed quibus præcipuum illud lumen, vniq; largitur Deus; ijs eundem arbitror præcipuum quoq; largiri munus; quo, neq; alienum cõsiliium, monitionemve contemnant; & cursum ab omni errore suum, constanti quodam, & certo conscientie lumine confirmati, tueantur.

Vt eos qui adirent acceperit, alieque vitia tolerauerit.

CAP. XXI.

Mansuetudine, atque humanitate utebatur in omnes qui adirent; sed insigniter in eos, quos christianis esse moribus, religiosisque deditis operibus nouerat; libentissimeque si pauperes essent: cum alioqui granitatem personæ semper cum primarijs, principibusque viris, dignitatemque egregie, tueretur. nunc humilem aliquem christianorum elementorum magistrum summa humanitate, ac propemodum abiectioe accipiebat: paulo post cum amplissimo magistratu agens, nihil de summa sui gradus auctoritate remittebat: at enim minuta officiorum, quæ in quotidiana consuetudine versantur, momenta, pro cuiusque loco, atque ordine cognita habebat exquirit; noueratque omnes honoris tribuendi, benigneque accipiendi vias: vt cum dignitatis sue locum teneret, tum nihil etiam prætermitteret in quemquam officij, vel humanitatis.

itaque tum passim prædicabatur officiosissimus, & liberalis; tum mirabatur multi tantæ sanctitatis Antistite, tamque cœlestium contemplationi deditum, quotidianis officijs, cum opus esset, sese tam intentum præstare. Morosos, ineptos, immodestos, aut etiam insolentes homines, si qui adirent, æquo animo ita ferebat; vt neque increparet, neque abire iuberet; neq; omnino quidquam faceret, vnde perturbatus videretur. quod iustum esset, tantum respõdebat; aut vero etiam modeste monebat. eundem se præbebat in omnes alios, quibuscum res illi esset, difficiles licet, iniustos, imperitos. quamlibet enim iustam offensionis, indignationisve causam, vt vno verbo dicam, eius virtus superabat. Quosdam in consultationibus, importune rectis institutis, decretisque contradicentes, & difficile acquiescentes, æquo animo semper argumentis refellebat; omnem iracundiæ, atque obiurgationis impetum comprimebat; omnes ineptias, imperitias, perversitates deuorabat: & ea patientia, demum quod volebat facilius consequebatur. huius rei frequentissima potuerunt ab ijs exempla obseruari, qui illi assistebant. Hominem in ecclesia maiore festis diebus concionantem diu sustulit, qui se præsentem, nominatimque sæpe reprehendebat. neque solùm permisit, vt concionari pergeret; sed ipse quoque frequens erat eius adiutor: cumque alios audiens dormire videretur, ei se præbebat attentissimum; neque vel inter suos accusabat vmquam. demum, cum ita expedire ceterorum causa iudicaret, eum missum fieri placide curauit. Neque vero non inter domesticos etiã suos; siue operæ causa, quæ vsui ecclesiæ esset; siue ad exercendam patientiã, similem aliquem tolerauit. mitto incuriam, & indiligentiam, quotidiana domesticorum errata; quæ licet leuia

leuia sint, ob frequentiam tamen, & quoddam rerum familiarum communi ne fastidium, & quo animo tolerata, præcipua cuiusdam virtutis præbet iudicium: ad quæ sese Carolus animo sedatum, pacificumque præbuit semper. Euenit interdum vt ad ipsa sacra obeunda Carolo parato, negligentia ministrorum aliquid deesset; quod ille insigni temporis spatio, in ipso loco sacro, tam quiete, tamque sine vlllo motu expectauit, vt tamquam exemplar patientiæ astantes omnes eum intuerentur. Sed vnum ex familiaribus in primis pertulit plane molestum, odiosum, impotentem; qui nemini parceret, quotiescumque iracundia, vel perturbatione aliqua efferuesceret: qui vel in ipsum Carolum maledictis nesciret abstinere; eidem saepe insigni contumacia contradiceret, atque resisteret. quo quidem vel vnius hominis vitio, singularis Caroli patientia mirifice apud omnes illustrata est; diurnæque fuit multis tum admiratio, tum documêto. At excusabat etiã Carolus, vitioque naturæ insito, magis quam voluntati tribuebat: omnia vero morum grauitate sustentatus, sine aliqua dignitatis imminutione patiebatur.

Aduersarios, & obreptatores vt tulerit.
CAP. XXII.

Plurimos Carolus aduersarios expertus; neque illos tamen suorum studiorum, sanctitatisque imitatores; tantum abest, vt accusandi vniquam, detrahendive studium præ se tulerit; vt si quid vere dici ad eorum excusationem posset, id libenter enuntiaret. cumque interdum eos in se acriter experiretur, quos antea maioribus ornauerat beneficijs, quos equidem plures possem numerare; neque accusabât, neque beneficiorum mentionem vlllo tempore faciebat, siue maledicto impugnatione; atque adeo telo ipse peteretur; siue ministri violarentur; siue iudicia ecclesiastica disturbarentur: licet aduer-

sarios perturbate agere, omniaque in peiorem partem trahere videret: nihil, quod perspicere possit, indignatione, vel odio mouebatur; modestie, grauitatisque suæ locum tenebat; tranquille rebus suis operam dabat: vt ne scio quid homine maius in eo quandoque offerretur intuendum. misericordiam potius turbatis, agitatique animis tribuere cognoscebatur. cuiusque sacris precibus semper staderet eis benefaceret; manifesta quoque opera, si locus daretur, libenter eorum saluti, commodisque consulebat: vsque eo ab omni vlciscendi desiderio aberat. exempla suppeditante narrata superius; ibique latius apparet, quam patienter ac beneuole repetitis officijs, eos placare semper, sanareve studuerit; qui sibi acriter, & inique aduersabantur: quantis incommodis suis eorundem viuorum, mortuorumque salutem curauerit; quid pro ijs ipsis liberandis fecerit; qui in eius vitam coniuerauerant. Sanctissima mansuetudinis exempla in eius elucet scriptis; quibus de aduersarijs loquens, eisve respondens; cū ipse non obscure pertinax, imprudens, superbus, dæmonis etiam arte illusus, furenter ab eis appellaretur; illius imitatione cui se totum addixerat, quæ tantum oporteret ad causæ veritatem demonstrandam, resque factas tuendas, mirifica patientia, modestiaque proferebat. Dum multa publicis dissidijs agitentur; venit ex familiaribus quidam, scriptumque affert loco publico detractum; in quo multa in Carolum erant maledicta: quod vix aspectum Carolus, nullo facto verbo, reiecit vt combureretur. Amicus quidam Roma veniens, Carolo nonnulla narrabat: inter alia, nuper ibi actum de longinqua, grauissimaque legatione ipsi danda: hominem vero magna auctoritatis maximis olim beneficijs à Carolo auctum, & ornatum obstitisse; & eum